

Framgangur áætlunar um losun fjármagnshafta

Greinargerð þessi er birt af fjármála- og efnahagsráðherra í samræmi við 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða I við lög nr. 87/1992 um gjaldeyrismál, sem er svohljóðandi:

Ráðherra skal birta opinberlega greinargerð um framgang áætlunar um losun takmarkana á fjármagnshreyfingum milli landa og gjaldeyrisviðskiptum á sex mánaða fresti þar til slíkum takmörkunum verður endanlega aflétt. Greinargerð skv. 1. málslíð skal birta í fyrsta sinn innan sex mánaða frá gildistöku laga þessara.

Fyrsta greinargerð samkvæmt lögnum var birt á vef fjármála- og efnahagsráðuneytisins 17. september 2013 og hafa þær verið birtar á u.þ.b. sex mánaða fresti síðan þá.¹

Staða aflandskróna lækkar lítillega

Í mars 2019 var lögum um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum breytt og eigendum aflandskróna gert kleift að losa aflandskrónueignir sínar, líkt og greint var frá í síðustu greinargerð frá maí sl. Í kjölfarið lækkaði staða aflandskróna um 11 ma.kr. og var þeim fjármunum að mestu skipt í erlendan gjaldeyri og þeir fluttir úr landi. Síðan þá hefur staða aflandskróna lækkað um 10 ma.kr. til viðbótar og nam hún um 62 ma.kr. í lok september sl. (sjá töflu). Í byrjun júní voru vextir á innstæðubréfum CBI2016 lækkaðir úr 0,5% í 0% og ber stór hluti eftirstæðra aflandskróna því enga vexti.

Aflandskrónueignir	Markaðsverð (ma.kr.)
Ríkisbréf, ríkisvixlar og önnur bréf með ríkisábyrgð	12,9
Innlán og innstæðubréf Seðlabankans	43,8
Önnur verðbréf og hlutdeildarskírteini	5,3
Samtals	62,0

Heimild: Seðlabanki Íslands

Ríkisskuldir að mestu í eigu innlendra aðila

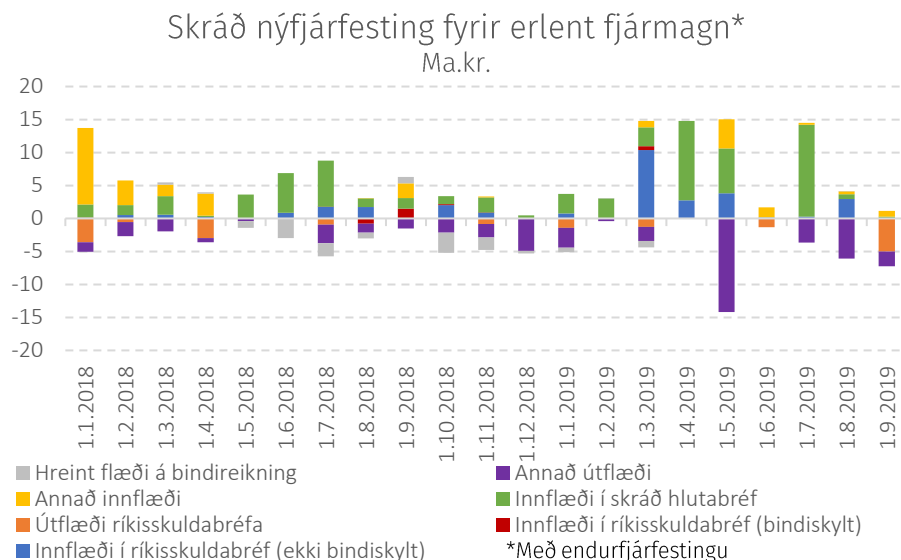
Hreint innflæði nýfjárfestingar erlends fjármagns á fyrstu níu mánuðum ársins nam 32 ma.kr. samanborið við 35 ma.kr. á sama tímabili í fyrra.² Innflæði í ríkisskuldabréf og skráð hlutabréf hefur verið umtalsvert meira en í fyrra, en hið

¹ Fyrri greinargerðir um framgang áætlunar um losun fjármagnshafta má finna hér:

<https://www.stjornarradid.is/verkefni/efnahagsmal-og-opinber-fjarmal/efnahagsmal/losun-og-afnam-fjarmagnshafta/>

² Innflæði að frádregnu útlæði

sama gildir um útfærði. Fjárfesting í ríkisbréfum jókst í kjölfar lækkunar sérstakrar bindiskyldu á fjármagnsflærði í 0% í mars sl. en var lítil yfir sumarmánuðina. Erlendir aðilar eiga nú um 14% útstandandi ríkisverðbréfa í krónum sem er lágt í bæði sögulegu og alþjóðlegum samanburði, en til samanburðar var hlutfallið 56% fyrir 10 árum síðan.

Skipun starfshóp um endurskoðun laga um gjaldeyrismál

Fjármála- og efnahagsráðherra hefur skipað starfshóp til að endurskoða umgjörð um gjaldeyrismál hér á landi. Í því felst m.a. að endurskoða lög um gjaldeyrismál, nr. 87/1992, lög um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum, nr. 37/2016, og reglur settar á grundvelli beggja laganna. Starfshópnum er falið að skila ráðherra drögum að lagafrumvarpi til nýrra heildarlaga um gjaldeyrismál, og eftir atvikum nauðsynlegum breytingum á öðrum lögum, eigi síðar en í júní 2020.

Eftirstandandi höft

Eftirfarandi viðskipti eru enn háð takmörkunum:

1. Fjármagnshreyfingar á milli landa í innlendum gjaldeyri vegna viðskipta með aflandskrónueignir, sem háðar eru sérstökum takmörkunum;
2. Gjaldeyrisviðskipti milli innlendra og erlendra aðila, sem ekki fara fram með milligöngu fjármálafyrirtækis, þegar innlendir gjaldeyri er hluti af viðskiptunum;
3. Afleiðuviðskipti, þar sem innlendir gjaldeyri er í samningi gagnvart erlendum gjaldeyri, í öðrum tilgangi en til áhættuvarna eða vegna áhættuvarna í tengslum við útgáfu í íslenskum krónum erlendis, stundum nefnd jöklabréf.